

Tehy ry:n kannanotto monikanavarahoituksen purkamiseen Kelan vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen ja kuntoutuspsykoterapian osalta

Parlamentaarisen työryhmän yksi tehtävä on käsitellä monikanavarahoituksen purkamista Kelan järjestämän ja korvaaman lääkinnällisen kuntoutuksen (vaativa lääkinnällinen kuntoutus, kuntoutuspsykoterapia ja harkinnanvarainen lääkinnällinen kuntoutus) osalta.

Tehyn mielestä Kelan asemaan vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen järjestämisessä ja rahoittamisessa ei tule tehdä nyt muutoksia. Hyvinvointialueiden toiminta ei ole vielä käynnistynyt ja alueiden järjestämisvastuulle siirtyvien kuntoutuspalveluiden organisointi ja käynnistäminen vie paljon aikaa ja resursseja. Tässä vaiheessa muut rakenteelliset lisämuutokset eivät ole perusteltuja eikä Kelan järjestämisvastuulla olevien kuntoutuspalvelujen asemaan tule tehdä muutoksia.

Hyvinvointialueiden pitää pystyä keskittymään sote-uudistuksen tuomiin vaateisiin järjestää alueensa kuntoutuspalvelut ja korjata puutteellinen kuntoutuspalvelujen seurantatiedon kerääminen. Monikanavarahoituksen purkamisessa on havaittavissa mm. seuraavat uhat ja riskit:

- Kuntoutuksen siirtyminen yleiskatteelliseen rahoitukseen ei takaisi rahoituksen kohdentumista kuntoutukseen.
- Palvelujen valtakunnallinen yhdenvertaisuus vaarantuisi, kun palveluilla olisi monta järjestäjää.
- Asiakkaiden oikeudet palvelujen saatavuuteen heikentyisivät lakiperusteiden muuttuessa.
- Vaativan kuntoutuksen palvelujen järjestämiseen, hallinnoimiseen, toteutukseen ja seurantaan liittyvä puutteellinen osaaminen ja kokemus aiheuttaisivat suuria haasteita, jotka näkyisivät palvelujen saatavuudessa.
- Kuntoutusalan yritysten ja työntekijöiden toimintaan saattaisi kohdistua kielteisiä vaikutuksia.
- Kelan toteuttama laadukas kuntoutuksen kehittämis- ja tutkimustoiminta olisi uhattuna.

Kuntoutuskomitean (2017) ehdotusten mukaisesti, Kelan järjestämän kuntoutuksen asemaa on järkevää tarkastella vasta sitten, kun hyvinvointialueiden on todettu voivan järjestää kyseiset kuntoutuspalvelut riittävässä laajuudessa ja erikoisosaaminen varmistaen. Tämän edellytyksenä on lisäksi, että yhdenmukainen valtakunnallinen seurantatiedon kerääminen hyvinvointialueiden kuntoutuspalveluista on saatu kehitettyä ja toimimaan. Riittävän pitkän seurantakauden jälkeen voitaisiin pienimuotoisten kokeilujen avulla arvioida mahdollisia kuntoutuspalvelujen järjestämisen muutostarpeita.

Tällä aikaa myös Kelan kuntoutuspalveluja tulisi kehittää yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa. Kuntoutuspalvelujen saamisen yläikäraja (65 vuotta) tulisi poistaa ja kuntoutuksen tarve tulisi olla toimintakykylähtöistä. Palvelujen päätösprosessia tulisi yksinkertaistaa ja nopeuttaa. Palvelujen kilpailutus tulisi siirtää rekisteröitymiskäytäntöön. Kuntoutuspsykoterapian asiakasmaksun omavastuuta tulisi alentaa.

Tehy esittää, että parlamentaarinen työryhmä kuulisi järjestöjä mahdollisimman pian.

Helsingissä 29.10.2021

Millariikka Rytönen
Puheenjohtaja
Tehy ry

Lisätietoja: Outi Töytäri, kuntoutusalan asiantuntija, outi.toytari@tehy.fi, p. 050 303 4831